

A Müller Család

Családi összejövetel alkalmával készült a kép Kolozsváron, az 1980-as években. Jobbról, az első a feleségem, Anna, majd én következem, a másik oldalamon pedig az izraeli sógornőm, Müller Sára. A bal szélén az anyatársam, Judit ül. Mögöttünk áll a fiam, László és a felesége, Grünwald Ágnes. Müller Sára József nevű testvéremnek volt a felesége. József 1912-ben született. Műbútorasztalos volt, és 1936-ban kivándorolt Palesztinába. Az erdélyi cionista mozgalmon keresztül sikerült kivándorolnia, egy általam nem ismert cionista szervezet tagjaként. A kivándorlás is szervezeten folyt. Palesztina akkor angol mandátum volt, és nagyon fékeztek a zsidók kivándorlását. Minden évben meg volt szabva egy bizonyos kivándorlási létszám, úgynevezett certifikátokat bocsátottak ki a kivándorlók számára. Hogy Erdélynek és azon belül Kolozsvárnak hány ilyen certifikát jutott, nem tudom. A cionista mozgalom az aktivisták között osztotta ezeket szét. Így került ki József bátyám is Palesztinába, és építette fel az életét. Megnősült, elvett egy zsidó lányt, akivel együtt vándoroltak ki, és ott családot alapítottak. A lányt Weisz Sárának hívták. Amíg nem alakult meg a zsidó állam, nagyon nehéz körülmények között éltek, de 1948 után a bátyám önállósította magát. Asztalosműhelyt létesített, és így folytatta az életét. Lett három gyerek ebből a házasságból, és ott éltek Kiryat Motskinban. A gyermekeik már mind zsidó nevet kaptak: Matithiau, Echud és Ciporah. József 1994-ben halt meg, a felesége, Sára pedig 2001-ben. Az 1940-es évek végén ismertem meg Szakács Annát, akit 1952-ben feleségül vettem. Csak polgári esküvőnk volt. Sem én, sem Anna nem voltunk vallásosak, és így nem is tartottuk fontosnak az egyházi szertartást. Egyébként is, a feleségem nem zsidó, református. Nem tért át zsidó hitre. Harmonikus házasságunk volt és van. Soha nem jelentett problémát kettőnk között a származásunk. Emberségességet kerestünk egymásban, nem nemzetiséget vagy vallást. A feleségem Kisbányán született, 1929-ben. Járásban járt iskolába. Egyszerű polgári család voltak. Az apja Kisbányán malmos volt, majd Kolozsváron fuvarozásba kezdett. Teherautóval járt. A családja 1940-ben Kolozsváron telepedett le. Kolozsváron elvégezte Anna a Kereskedelmi Líceumot, ami után különböző vállalatoknál dolgozott könyvelőként. Egyetlen testvére volt, aki nagyon fiatalon elhunyt, én nem is ismertem őt. Volt egy periódus, amikor komolyan foglalkoztunk az Izraelbe való kivándorlás gondolatával. A feleségemnek viszont előregedett szülei voltak akkor, amikor még fiatalabbak voltunk, és

szükségük volt a mi támogatásunkra. Ezért lemondunk a kivándorlásról. Házasságunkból egy gyermekünk született 1956-ban, a Müller László fiam. Nem neveltük vallásos szellemben, származását viszont soha nem titkoltuk előle. Zsidónak vallja magát. A középiskolát 1974-ben fejezte be, majd felvételizett a Politechnikai egyetemre. Az informatikai szakmában specializálta magát. Most is az informatikai szakmában dolgozik itt, Kolozsváron. Van családja. Érdekes módon, a felesége, Grünwald Ágnes is zsidó. Ez viszont csak véletlen. Sem a fiam, sem a menyem nem jártak zsidó körökben, nem vettek részt zsidó rendezvényeken. Ebből a házasságból van egy Renáta nevű kis unokám. 1988-ban született. Renáta most már a tizenötödik esztendejében van, sportol, jól tanul és sok örömet jelent nekünk. A szülei nem nevelik zsidó szellemben, viszont soha nem titkolták előtte a származását.